

ITMS kód Projektu: 26140230002
ITMS kód Projektu: 26120130002

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

Prioritná os:	Prioritná os 2 – Ďalšie vzdelávanie ako nástroj rozvoja IZ Prioritná os 4 – Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť BSK
Opatrenie:	2.1 Podpora ďalšieho vzdelávania 4.2 Zvyšovanie konkurencieschopnosti Bratislavského kraja prostredníctvom rozvoja terciárneho a ďalšieho vzdelávania
Prijímateľ:	Metodicko-pedagogické centrum
Názov projektu:	Profesijný a kariérový rast pedagogických zamestnancov
Kód ITMS projektu:	26140230002, 26120130002
Aktivita:	2.2 Tvorba a akreditácia programov kontinuálneho vzdelávania PZ a OZ

Program kontinuálneho vzdelávania

Občianska náuka v školskom vzdelávacom programe - ISCED 3 A

---

podpis štatutárneho zástupcu

Občianska náuka v školskom vzdelávacom programe – ISCED 3 A

Zdôvodnenie programu

Vzdelávací program kontinuálneho vzdelávania **Občianska náuka v školskom vzdelávacom programe - ISCED 3 A** vznikol na základe potreby vzdelávania učiteľov občianskej náuky na stredných školách v oblasti platnej legislatívy, ktorú priniesla reforma slovenského školstva (Zákon NR SR č. 245 / 2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon), Štátny vzdelávací program pre ISCED 3, Zákon o pedagogických zamestnancoch č. 317/ 2009 Z.z, Vyhláška MŠ SR č. 318 / 2008 Z.z. o ukončovaní štúdia na stredných školách) a jej využitia pri tvorbe školských vzdelávacích materiálov a pedagogickej dokumentácie. Dôležitým faktorom vzniku vzdelávacieho programu bol záujem samotných pedagogických zamestnancov o ďalšie vzdelávanie v oblasti didaktiky a metodiky občianskej náuky s cieľom skvalitniť vzdelávací proces na školách a aplikovať do neho niektoré moderné vzdelávacie postupy a platnú legislatívu. Potreba vytvárania maturitných zadaní pre internú ústnu časť maturitnej skúšky z občianskej náuky v súlade s aktuálnymi Cieľovými požiadavkami na vedomosti a zručnosti maturantov z náuky o spoločnosti / občianskej náuky je dôležitým prvkom úspešného ukončenia štúdia na stredných školách. Učitelia, tak začínajúci ako aj s praxou, majú možnosť oboznámiť sa vo vzdelávacom programe **Občianska náuka v školskom vzdelávacom programe - ISCED 3 A** so základnými postupmi, legislatívou a metódami výučby občianskej náuky na stredných školách a ďalej rozvíjať získané informácie pri vyučovaní.

Cieľom vzdelávania vo vzdelávacom programe kontinuálneho vzdelávania je rozšíriť profesijné kompetencie učiteľov občianskej náuky na stredných školách s cieľom zvýšiť štandard a kvalitu vyučovacieho procesu, prehĺbiť humanizáciu vzdelávania a zlepšiť vzájomnú interakciu žiak – učiteľ s využitím inovatívnych vyučovacích metód a dôrazom na zatriaktivnenie vyučovacieho predmetu občianska náuka v školskom vzdelávacom programe.

Občianska náuka je jedným z najdôležitejších vyučovacích predmetov na základných školách, pretože napomáha vytvárať zo žiaka občana, ktorý sa zaujíma o veci verejné a teda môže a musí v budúcnosti spoluvytvárať slovenskú a európsku spoločnosť v duchu princípov demokracie a vlastenectva. Učitelia základných škôl cez vyučovací predmet občianska náuka môžu ovplyvňovať deti a mládež a formovať ich správne postoje v súlade s humanitou a demokratickými princípmi a bojovať proti prejavom intolerancie a negatívnych prejavov xenofóbie, segregácie, antisemitizmu a diskriminácie.

Vzdelávanie smeruje k schopnosti učiteľa vytvárať interné školské materiály súlade s platnou legislatívou a využívať inovačné metódy vyučovania v s cieľom vytvoriť z občianskej náuky atraktívny a podnetný vyučovací predmet s interakciou na reálny život.

Druh vzdelávacieho programu: aktualizáčn

Forma kontinuálneho vzdelávania:
kombinovaná

Ciele vzdelávacieho programu

Hlavný cieľ:

Udržiavanie, obnovovanie, zdokonaľovanie, rozširovanie a dopĺňanie profesijných kompetencií pedagogického zamestnanca a odborného zamestnanca potrebných na výkon pedagogickej činnosti a na výkon odbornej činnosti.

Špecifické ciele:

- vedieť vytvoriť učebné osnovy a výchovno-vzdelávacie plány občianskej náuky v súlade s platným štátnym vzdelávacím programom a školským vzdelávacím programom
- vedieť vytvoriť maturitné zadania v súlade s cieľovými požiadavkami na vedomosti a zručnosti maturantov z občianskej náuky
- využívať pri vyučovaní občianskej náuky inovačné vyučovacie metódy s cieľom skvalitnenia vyučovacieho procesu a zatraktívnenia občianskej náuky ako vyučovacieho predmetu
- využívať na vyučovaní občianskej náuky aktuálne poznatky z problematiky ľudských práv, v kontexte občianskej náuky - prezentácia vybranej problematiky – aktuálne výsledky vedecko – výskumnej činnosti v oblasti spoločenských vied

Obsah vzdelávacieho programu**Modul 1: Niektoré právne normy v regionálnom školstve - občianska náuka**

Téma	Forma vzdelávania	Časový rozsah
Štátny vzdelávací program ISCED 3 A	prezenčná	2
Príloha Štátneho vzdelávacieho programu – Občianska náuka - ISCED 3 A	prezenčná	2
Vyhláška č. 318/ 2009 Z.z. o ukončovaní štúdia na stredných školách	prezenčná	2
Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z občianskej náuky	prezenčná	2
SPOLU		8

Modul 2: Základné kroky k tvorbe interných školských materiálov pre vyučovanie občianskej náuky na stredných školách v súlade s ISCED 3 A

Téma	Forma vzdelávania	Časový rozsah
Tvorba školského vzdelávacieho programu a zakomponovanie občianskej náuky do školského vzdelávacieho programu - námety	prezenčná	2
Tvorba učebných osnov vyučovacieho predmetu občianska náuka v súlade so štátnym vzdelávacím programom a školským vzdelávacím programom – námety	prezenčná	2
Tvorba tematického plánu výchovno-vzdelávacej činnosti vyučovacieho programu občianskej náuky – námety	prezenčná	2
Tvorba maturitných zadaní z vyučovacieho predmetu občianska náuka – námety	prezenčná	2
Prezentácia aktuálnych poznatkov z problematiky ľudských práv – historicko – spoločenský kontext	prezenčná	2
SPOLU		10

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

Modul 3: Vybrané inovačné metódy vyučovania občianskej náuky na stredných školách

Téma	Forma vzdelávania	Časový rozsah
Aplikácia vybraných inovatívnych metód vyučovania na hodinách občianskej náuky – skupinové vyučovanie, projektové vyučovanie, globálna výchova, využitie IKT.	prezenčná	5
SPOLU		5

Modul 4: Praktická realizácia interných školských materiálov pre vyučovanie občianskej náuky na stredných školách v súlade s ISCED 3 A

Téma	Forma vzdelávania	Časový rozsah
Tvorba učebných osnov vyučovacieho predmetu občianska náuka	dištančná	7
Tvorba tematického plánu výchovno-vzdelávacej činnosti vyučovacieho predmetu občianska náuka	dištančná	7
Tvorba učebného textu z problematiky ľudských práv	dištančná	6
Zaslanie vypracovaných školských materiálov lektorovi	dištančná	1
SPOLU		21

Modul 5: Prezentácie a evalvácia vzdelávania

Téma	Forma vzdelávania	Časový rozsah
Prezentácia vytvorených interných školských materiálov pre občiansku náuku na stredných školách (učebné osnovy, tematický plán výchovno-vzdelávacej činnosti, učebný text z problematiky ľudských práv Evalvácia vzdelávania	prezenčná	6

Rozsah a trvanie vzdelávacieho programu

Rozsah vzdelávacieho programu

Prezenčne	29 hodín
Dištančne	21 hodín
SPOLU	50 hodín

Hlavné témy obsahu modulov môžu byť aktualizované s ohľadom na zmeny v systéme vzdelávania, alebo adaptované podľa regionálnych špecifik v rozsahu maximálne do 30% hodinovej dotácie modulu pri dodržaní cieľov modulu.

Trvanie vzdelávacieho programu

max. 10 mesiacov

Cieľová skupina

Kategória pedagogických zamestnancov podľa §13 zákona č. 317 / 2009 Z.z.: učiteľ podkategórie (podľa §13, zákona č. 317/ 2009 Z.z)

- d) učiteľ pre nižšie stredné odborné vzdelávanie, stredné odborné vzdelávanie, úplné stredné všeobecné vzdelávanie, úplné stredné odborné vzdelávanie a učiteľ pre vyššie odborné vzdelávanie (učiteľ strednej školy),

Podmienky pre zaradenie uchádzačov na kontinuálne vzdelávanie

Spôsob prihlasovania: písomná prihláška, súhlas dotknutej osoby, - vyžaduje sa čitateľne a úplne vyplnená prihláška, vlastnoručne podpísaná uchádzačom o vzdelávanie.

Spôsob preukázania príslušnosti k cieľovej skupine:

1. zriaďovateľom (pre riaditeľa),
2. súhlas vedúceho pedagogického zamestnanca, ktorý svojím podpisom a pečiatkou potvrdzuje správnosť údajov uvedených v prihláške,
3. ak pedagogický zamestnanec nie je v pracovnom pomere alebo vedúci pedagogický zamestnanec nepotvrdí prihlášku, preukáže uchádzač príslušnosť k cieľovej skupine dokladmi o absolvovaní vzdelávania, resp. iné relevantné dokumenty. Oprávnenosť zaradenia posúdi poskytovateľ vzdelávania.

Spôsob ukončovania vzdelávacieho programu

Aktualizačné vzdelávanie sa ukončuje záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania a lektorom, v prípade ukončovania podľa § 35 ods. 6 zákona č.317/2009 Z.z. pred trojčlennou skúšobnou komisiou. Predsedu skúšobnej komisie a jej členov vymenúva štatutárny orgán poskytovateľa (podľa Zákona č. 317/2009, § 39 odst. 3).

O ukončení aktualizačného vzdelávania sa vyhotovuje protokol podpísaný predsedom skúšobnej komisie a ostatnými členmi skúšobnej komisie. Ak člen skúšobnej komisie má výhradu k protokolu, uvedie o do tohto protokolu zákona č. 317/2009 § 39 Z.z., odst. 4).

Štatutárny orgán poskytovateľa môže zo závažných dôvodov, najmä zdravotných povoliť iný termín ukončenia aktualizačného programu.

Požiadavky na ukončenie vzdelávacieho programu

1. účasť najmenej 80 % z celkového rozsahu prezenčnej formy vzdelávania,
2. vypracovať úlohy vyplývajúce z dištančnej formy vzdelávania (100 % účasť na dištančnom vzdelávaní – preukazuje sa odovzdaním vypracovanej úlohy
3. prezentovať mieru nadobudnutých kompetencií pred účastníkmi vzdelávania, lektorom aktualizačného vzdelávania a pred 3 člennou skúšobnou komisiou.

Ukončovanie programu je súčasťou kontinuálneho vzdelávania.

Personálne zabezpečenie

Garant vzdelávacieho programu:

Mgr. Juraj Kredátus, PhD.

Lektori vzdelávacieho programu:

1. lektor: učiteľ pre kontinuálne vzdelávanie Metodicko – pedagogického centra s aprobáciou učiteľstvo akademických predmetov (všeobecnovzdelávacie predmety) občianska výchova, náuka o spoločnosti, výchova k občianstvu, filozofia
2. lektor: učiteľ s 1. resp. 2. atestáciou, resp. náhradou 1. a 2. atestácie s aprobačnými predmetmi: občianska výchova, náuka o spoločnosti, výchova k občianstvu, politológia, filozofia

ITMS kód Projektu: 26140230002

ITMS kód Projektu: 26120130002

3. lektor: vysokoškolský pedagóg alebo výskumný pracovník VŠ, resp. odborný pracovník SAV
4. lektor: odborník / pracovník orgánov štátnej správy, resp. samosprávy zameraný na problematiku občianskej náuky / náuky o spoločnosti - (napr. Ústav pamäti národa, VÚC, Ministerstvo vnútra SR, Ministerstvo školstva SR, PZ SR, súdy, prokuratúra,...)

Finančné, materiálne, technické a informačné zabezpečenie

Financovanie vzdelávacieho programu:

Vzdelávací program je financovaný z prostriedkov MPC, Národného projektu profesijného a kariérového rastu pedagogických zamestnancov (ESF projekt), cestovné náhrady účastníka vzdelávania hradí vysielajúca organizácia, resp. účastník sám.

Materiálne zabezpečenie:

Učebné zdroje:

Vyhláška MŠ SR č. 318 / 2008 Z.z. o ukončovaní štúdia na stredných školách.

Štátny vzdelávací program ISCED 3 A – príloha ISCED 3 (2008)

Cieľové požiadavky na vedomosti a zručnosti maturantov z náuky o spoločnosti (Štátny pedagogický ústav 2008);

Zákon NR SR č. 245 / 2008 z. z o výchove a vzdelávaní (školský zákon).

VASILOVÁ, D.: *Typológia vyučovacích hodín dejepisu*. Prešov: MPC 1996, 2000.

TUREK, I.: *Inovácie v didaktike*. Bratislava: MPC 2004, 2005.

ANDREJČÍKOVÁ, J. a kol. (ed.): *Vyznáme sa v ľudských právach*. (Preklad z ruského jazyka). Prešov: MPC 2007. Publikované na: <http://www.mcpo.sk/downloads/Publikacie/SpolPred/SPNOS200701.pdf>

FRÁKOVÁ, E.: *Didaktické testy. Základy práva a ochrana spotrebiteľa. Základy politológie pre SOU – študijné odbory*. Prešov: MPC 2003.

KOTULIČ, R.. a kol.: *Náuka o spoločnosti. Námety k tvorbe diadktických testov z ekonómie a ekonomiky. 1.časť*. Prešov: MPC 2006. Publikované na:

<http://www.mcpo.edu.sk/downloads/Publikacie/SpolPred/SPNOS200602.pdf>

KOTULIČ, R.. a kol.: *Náuka o spoločnosti. Námety k tvorbe diadktických testov z ekonómie a ekonomiky. 2. .časť*. Prešov: MPC 2006. Publikované na

<http://www.mcpo.edu.sk/downloads/Publikacie/SpolPred/SPNOS200602.pdf>

KREDÁTUS, J. – PISARSKÝ, R.: *Námety na maturitné zadania z občianskej náuky a náuky o spoločnosti – úroveň A*. In: *Námety na maturitné zadania zo všeobecnovzdelávacích predmetov a maturitných tém z odborných predmetov* (Compact disc) Prešov: MPC 2007.

KOVÁČIK, J.: *Utečenci. Svet. Európa. Slovensko*. Bratislava: MPC 2006.

MARTINSKÁ – VAVROVÁ, M.: *Nová maturita. Náuka o spoločnosti*. Bratislava: Príroda 2005

Prezentačné vybavenie tabuľa, písací materiál - flipchartový papier, fixky

Technické a informačné zabezpečenie: PC, resp. notebook, dataprojektor, výukové CD, prezentácie v počítačových programoch, bežná prednášková miestnosť,

Návrh počtu kreditov

Za absolvovanie 50 hodín získa absolvent 10 kreditov a 2 kredity za ukončenie vzdelávania záverečnou prezentáciou pred účastníkmi vzdelávania, lektorom aktualizačného vzdelávania a pred 3 člennou skúšobnou komisiou.